

Kutatási jelentés

a József-hegyi-barlang

2021. évi kutatásáról

Készítette: Dr. Leél-Őssy Szabolcs egyéni kutató

Összefoglalás

Barlang neve: József-hegyi-barlang

A kutatással érintett barlangszakazok: Kulcs-terem, Repülőtér előtti névtelen folyosó

A kutatási engedély jogosultja: Dr. Leél-Őssy Szabolcs (ig. sz. 076)

Kutatási engedély száma: PE-06/KTF/23070-4/2019

Jelentés időszaka: 2021. január 01-december 31.

Kutatásvezető: Dr. Leél-Őssy Szabolcs

Kutatásvezető helyettesek: Borka Pál, ifj. Adamkó Péter, Stieber József

Kutatásban közreműködők: Jóföldi Zsolt, Dr. Forgács-Dajka Emese, Mihály Csilla, Dr. Ambrus Gergely, Dr. Surányi Gergely + két tucat segítő

A barlang hossza és mélysége a kutatás megkezdésekor: nem egyértelmű, a kutatási engedélyben 5700 m szerepel, az Országos Barlangkataszterben 5113 m, a valóság 6 km feletti lehet. Mélységnek a kataszterben 100 m van megadva, holott mindig 105 m volt.

A kutatás során talált új szakaszok hossza összesen: 40 m

A József-hegyi-barlang felmért poligon hossza (mellékelve a jelentéshez): 5446 m

A jelentés lezárásának időpontja: 2022. február 15.

Jelentés

Feltételezésem szerint jelenleg a barlangnak csak az egyik (kisebbik) felét ismerjük. Ezt alátámasztja, hogy a felszíni barlangosodási jelek (József-hegyi 2., 3. és 4. barlangok, B0-barlang, Áfonya-barlang, Józsefhegyi út 24-26. alatti, a II. világháború során talált hajdani huzatos bombatölcsér, ill. az építkezéskor 1981-ben megnyílt és eltömött huzatos hasadék, Szeréna út 58/b alatti korábban felfedezett nyílt hasadék, a Nagy Halál lejtőn 1984-ben talált borsköves fal, az 1982-es fúrások által talált üregek) sokkal nagyobb területen szétszórva található, mint ami alatt a jelenlegi barlangot ismerjük. Ráadásul a József-hegyi-kilátó alatti édesvízi mészkőkúp is logikusan annak a forrásnak a vizéből épült fel, amelyik a barlangot kioldotta. A kilátó azonban (ami így lényegében a feltételezett barlangrendszer központja lehet) a jelenleg ismert járatokon kívül, azoktól délre helyezkedik el.

Ezért feltételezzük, hogy a barlang déli fele még teljes egészben ismeretlen, és, persze, a már ismert járatoknak is lehet máig ismeretlen folytatásuk. Így kutatásunk fő célja a barlangot a BM-folyosó mentén lezáró, kb. 20 m széles vetőzóna (kollapsz breccsa) mögötti, attól délre húzódó járatrendszer felfedezése. A munkát megkönnyíti a Leél-Őssy Csaba által 2006-ban felfedezett, a BM-folyosó fölötti, teljesen márgában kialakult, közel 20 méteres Kulcs-terem. 2007-2008-ban ő és Márta Zsolt mellett számos fiatal bevonásával, a jelenlegi kutatásvezető irányításával történt a folytatás keresése innen kiindulva, és akkor került felfedezésre a Csizmanyelő, az Omega-terem és az Ocsmány-terem.

Az itteni kutatásokat 2019-ben újítottuk fel a kutatásvezető és helyetteseinek irányításával, Jóföldi Zsolt és Forgács-Dajka Emese szervezésében, a jelenlegi kutatási engedély birtokában, mindig a Budai Márgában dolgozva. Ennek során 2019-ban először a Csizmanyelő mellett tovább haladva indultunk el a vető déli falát követve, de ez egy hófehér gipsszel gazdagon borított, és törmelékkel teljesen elzárt fülkébe vezetett.

2020-ban az Omega terem alatt kezdtünk mélyíteni. Az itt talált rövid szakasz azonban a fal mellett felfelé, és a Kagylós-ág felé vezetett. Lefelé haladva a vető fala hirtelen véget ért, és mögötte veszélyesnek tűnő omladék húzódik.

Ezért a kutatást pár méterrel K-re áthelyeztük a legintenzívebb huzattal rendelkező pontra, és az Ocsmány-terem bejárata mellett kezdtünk a vető déli fala mellett lefelé bontani. A vetőnek támaszkodó, kitermelt laza omladékot továbbra is az engedélyezett helyszínre, a Kulcs-terembe szállítottuk fel (*1. és 2. fénykép*). Szerencsére a bontási felszín állékonynak bizonyult, dúcolásra sehol sem volt szükség. Kb. 4 méterrel lejjebb (közben mindkét irányban előjött egy-két törmelékkel nagyrészt kitöltött, korlátozottan képződményes, de huzatos oldalhasadék) a vetőfal megszűnt, és egy D-DK felé 15-20 ° alatt lejtő réteglap alatt haladó kb. 1 m széles kúszó járatot találtunk, gyakorlatilag teljes egészben agyaggal kitöltve. A járat nyugati oldalát rétegzett, váltakozóan agyag-aleurit-finom homok szemcseméretű, részben kvarc tartalmú üledék alkotja! Lényeges, hogy itt újra elértük a Szépvölgyi Mészkövet! Pár m után a járat derékszögben nyugatnak fordult. Itt már (különösen az északi oldalon) kifejezetten oldásos, korróziós üstökkel és szerény (mangán oxidos, ill. apró kalcit kristályos) kiválásokkal díszített az oldalfal, és helyenként nem volt a mennyezetig kitöltve. Ebben mintegy 2-3 métert haladtunk 2020 végéig (*3. fénykép*).

1. fénykép. A Kulcs-termi depó középső szakasza 2022. február12-én.

2. fénykép. A Kulcs-termi depó alsó szakasza 2022. február12-én.

2021-ben innen kiindulva, a járat eddigi irányának megfelelően egy 30°-os meredekségű, 3-4 méteres, kifejezetten oldott oldalfalú gömbfülkét találtunk, amelynek a felső fél métere levegős volt, és szép mangános kiválások díszítik (4. fénykép). Sajnos, a

gömbfülke alja teljesen zárt, innen nem tudunk tovább haladni. Radó Zoltán és Ambrus Gergely méréseire, térképezésére támaszkodtunk a további munkánál.

3. fénykép. Oldásos falrészlet a 2020-ban és 2021-ben talált szakasz határán.

A gömbfülke bejáratánál talált, délies irányba tartó, enyhén emelkedő, szintén oldott mennyezetű járatot (*Csempész-alagút*) tágítottuk ki (*5. fénykép*). Ez ismét teljes egészében kitöltött volt. 5-6 méter után egy huzatos, nyílt, de alig 10 cm széles kereszthasadékot találtunk. Ennek a hosszabb, nyugatias irányban tartó felét kezdtük kitéríteni. Ez így egy kúszójárat lett, amiben már kb. 10 métert haladtunk előre és lefelé (*6. fénykép*). Közben megnyílt egy szűk, 3-4 méteres felső szakasz.

Erős a gyanúnk, hogy ez a hasadék az innen Ny-i irányban vagy 15 méterre található Kagylós-ág egyik hasadékával azonos. A beszéd nem, de a kopogtatás, ill. a fúrás áthallatszik. Érdekes, hogy mindkét ismert végponton kifelé jön a huzat, tehát nem az egyik ismert pontról tart a másikba, hanem, vélhetően alulról, egy ismeretlen járatszakaszból eredhet.

A munkát megnehezíti, hogy már nagyon messze és mélyen vagyunk a kulcs-termi depóhelytől (amelyik szintén kezd megtelni), és az engedélyezett 6 fős létszámmal csak több részletben tudjuk a kitermelt törmeléket oda feljuttatni. A követett barlangi huzat végig megvan, de a törmelékben szeszélyesen kanyarog: a legerősebb az Ocsmány-terem bejáratának környékén.

A hasadék oldala helyenként szerényen díszített kisebb kalcit kiválásokkal, helyenként szerény borsókövekkel, kevés gipsszel. A hasadék keresztezése után is mintegy 3 métert

4. fénykép. A 2021-ben talált, részben nyitott gömbfülke.

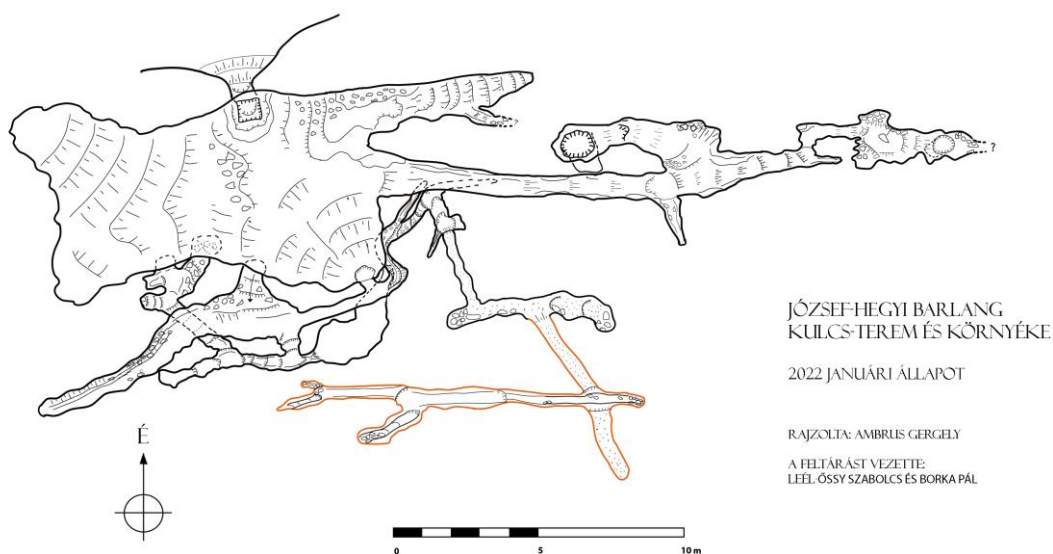

5. fénykép. A 2021-ben kibontott Csempész-alagút.

haladtunk tovább a Csempész-folyosó folytatásában, ahol mangános kiválásokkal, és törmelékekkel találgottunk (1. ábra).

6. fénykép. A jelenlegi végpont előtti szakasz a hasadéokban.

1. ábra. a Kulcs-terem alatt feltárt járatok helyszínrajza. Pirossal jelölve a 2021-ben kitisztított szakasz.

Próba bontást végeztünk a Repülőtér előtti névtelen folyosó végpontján is. A szűken induló járat később sem tágult ki, sőt, helyenként járhatatlanná szűkült. Nem csak az oldalát, de az alját, tetejét is vastag hófehér kalcitkéreg borítja, amin 1-2 cm-es, ágasbogas, nagyon érzékenyek borsókövek nőttek (7. fénykép). A járat alja nemcsak sérülékeny, hanem rendkívül kényelmetlen, szúrós is. A képződmények védelme érdekében izoliereket (polifomokat) vittünk, és azt borítottuk az aljzatra (8. fénykép). Egy-két szűkületet kitágítottunk, összesen kb. 15 méterre lehetett bejutni, végig ilyen körülmények között.

A bontás itt ilyen körülmény között itt nem perspektivikus, a látványos képződmények aránytalan károsodásával járna.

Ezen a környéken (a Repülőtér szintjén) valószínűleg hosszú időn keresztül volt állóvíz, és mindenhol olyan vastagságú kalcit kéreg (szinte mindig hófehér) rakódott le, hogy minden rést, járatot eltömött. Ráadásul általános a kalcit kérgen a gazdag kiválás. Ezen a szinten sehol nem látjuk reálisnak a továbbjutást, egyedül a mostani bontásponttól mintegy 15 méterre vissza nyugatra van egy megnézni való elágazás (zsákutca).

7. fénykép. Gazdag kiválások a Reptér melletti kutatási ponton.

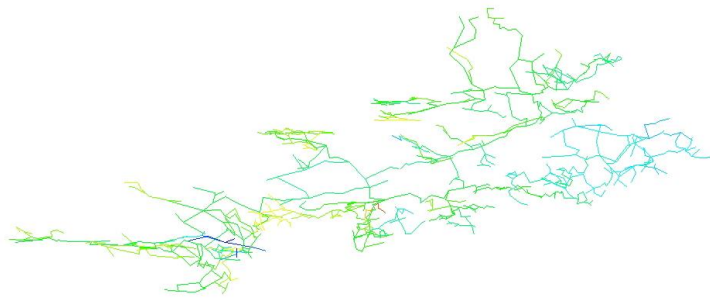
8. Az alján izolierrel védett kutatási végpont Repülőtér mellett.

A Repülőtér végén a nyolcvanas évekből ott maradt mászóelemeket (a Nyomkereső-folyósó feljárata alól) a felszínre hoztuk, és a Repülőtérre vezető szakaszból a feleslegessé vált elektromos kábeleket a Mézesmadzagig felszedtük, és a felszínre szállítottuk.

A Nyomkereső-folyósóba felvezető, szabadon lógó függőleges mászókötelet kipróbáltuk, de véleményünk szerint 35 év után cserélni kellene.

A barlangban több szakaszon (pl. a Kísérletes-ág környékén) több kimaradt szakaszt is felmértünk Dr. Ambrus Gergely vezetésével, Borka Pál segítségével. A jelenlegi legteljesebb poligon térképet az adatokkal mellékelem (2. ábra).

2. ábra. A József-hegyi-barlang poligon térképe.

Budapest, 2022. február 15.

Dr. Leél-Őssy Szabolcs
kutatásvezető

Borka Pál

Stieber József

ifj. Adamkó Péter

Melléklet

Kutatási napok jegyzőkönyve 2021-ről

01. 10.

Borka Pál

Ambrus Gergely

Bauer Márton

Bekő Katinka

Pesti Kirsztina

01. 16.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Ambrus Gergely

Kővári Katinka

Berentés Ágnes

01. 23.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Kővári Katinka

Radó Zoltán

Pesti Krisztina

01. 24.

Borka Pál

Ambrus Gergely

Bauer Márton

Bekő Katinka

Borzsák Kamilla

Kővári Katinka

01. 31

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Virág Bálint

Kolumbán Zsuzsa

02. 11.

Borka Pál

Ambrus Gergely

Kővári Katinka

02. 14.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Dénes Attila

Virág Bálint

02. 17.

Borka Pál

Ambrus Gergely

Bauer Márton

02. 28

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Dénes Attila

Süle Bálint

03. 07.

Borka Pál

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Ambrus Gergely

Radó Zoltán

03. 17.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Bekő Katinka

Radó Zoltán

03. 20.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Radó Zoltán

Leél-Óssy Zsolt

03. 28.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Makó Lajos

Kotroczó Gyula

04. 11.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Bekő Katinka

Kotroczó Gyula

04. 17.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Radó Zoltán

Süle Bálint

04. 21.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Lieber Tamás

Surányi Gergely

Szeredi Anna

04. 25.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Radó Zoltán

Dénes Attila

Süle Bálint

05 .01.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Radó Zoltán

Ambrus Gergely

05. 09.

Borka Pál

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Dénes Attila

Radó Zoltán

05. 13.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Ambrus Gergely

Ruszkiczay-Rüdiger Zsófia

Bekő Katinka

05. 16.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Ambrus Gergely

Leél-Őssy Zsolt

05. 19.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Ambrus Gergely

Süle Bálint

05. 27.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Süle Bálint

Radó Zoltán

Dénes Attila

05. 29.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Radó Zoltán

Bekő Katinka

06. 03.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Kolumbán Zsuzsa

Mihály Csilla

Radó Zoltán

Bekő Katinka

06. 09.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Radó Zoli

Dénes Attila

06. 10.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Borka Pál

Ambrus Gergely

06. 16.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Bekő Katinka

Radó Zoltán

06. 23.

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Radó Zoltán

Süle Bálint

07. 06.

Borka Pál

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Leél-Őssy Zsolt

Virág Bálint

07. 14

Leél-Őssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Szepesi Viktor

Berentés Ágnes

Sándor Ágnes

09. 08.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Kővári Katinka

Leél-Óssy Csaba

09. 14.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Leél-Óssy Csaba

Pesti Krisztina

09. 21.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Apor Bálint

Bekő Katinka

09. 28.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Mihály Csilla

Kalotai Zsófia

Apor Bálint

09. 05.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Pesti Krisztina

Süle Bálint

10. 12.

Borka Pál

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Pesti Krisztina

Kolumbán Zsófia

10. 19.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Pesti krisztina

Süle Bálint

10. 26.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Ambrus Gergely

Leél-Óssy Zsolt

11. 09.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Telek Dominik

Szeredi Anna

11. 15.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Surányi Gergely

Berentés Ágnes

11. 16.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Surányi Gergely

Fialowski Melinda

11. 17.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Berentés Ágnes

Surányi Gergely

11. 23.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Csiszár Barnabás

Szabó Zoltán

11. 30.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Bekő Katinka

Pesti Krisztina

12. 07.

Borka Pál

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Pesti Krisztina

Kotroczó Gyula

12. 15.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Telek Dominik

Virág Bálint

12. 18.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Ambrus Gergely

Süle Bálint

12. 21.

Leél-Óssy Szabolcs

Jóföldi Zsolt

Forgács-Dajka Emese

Mihály Csilla

Berentés Ágnes

Szabó Zoltán

